

אַלְדָּנוֹת

הס"ד, אֲדִיוֹן קע"ו

לַעֲשׂוֹת פְּשָׁרָה

פְּרֶשֶׁת אֶפְסָס

ביותר, היסס תחלה, אף עקב מצבו החמור לא התחשב בהיסוסיו, ובקש מחברו כי יתלזה אליו.

בבואם לרבי הסיח החולה את אשר בלבו ותאר את כל פרטי הענין. יעץ לו הרבי ללכת לרופא מסים. כְּאִשֶׁר בָּא לְרֹפֵא רָאָה לְפִי מְרָאָה הַבֵּית כִּי מְדַבֵּר בְּרֹפֵא בְּרָמָה נְמוּכָה. הַחֵל לְפַקֵּק בְּעֵצַת הַרְבִּי, בְּאוֹמְרוֹ לְעֵצְמוֹ: רֹפְאִים גְּדוֹלִים לֹא מְצָאוּ מְזוֹר לְמַחְלָתִי, וּמָה יַעֲזֹר רֹפֵא קָטָן זֶה. סָח לְחֻבְרוֹ אֶת מְצִוְתוֹ וְאָמַר: 'כִּנְרָאָה שְׁגָם הַרְבִּי מֵאִשׁ אוֹתִי, אַחֲרַת לֹא הָיָה שֶׁלַח אוֹתִי לְרֹפֵא עֲלוֹב שְׂכֹזָה'. עוֹדְדוֹ הַחֲסִיד וְאָמַר לוֹ, עֲשֵׂה מַה שֶׁהֲרֹפֵא יִצְוֶה עָלֶיךָ, שְׁהֵרִי הֲרֹפֵא אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ. שְׁמַע הָאִישׁ לְעֵצַת יְדִידוֹ וְלִקַּח אֶת הַתְּרוּפוֹת שֶׁהֲרֹפֵא נָתַן לוֹ, וְתוֹךְ זְמַן קֶצֶר הִבְרִיא. לֹא הָיָה קוֹץ לְהִשְׁתַּמְּחוֹתוֹ וְלִפְלִיאָתוֹ.

אֲזַר הָאִישׁ עַז וְשָׁאַל אֶת הַרְבִּי, כִּיצַד יִתְכַּן שְׂרֹפְאִים גְּדוֹלִים לֹא הוֹעִילוּ וְאֵלּוֹ הֲרֹפֵא הַקָּטָן הַצְּלִיחַ? הִשִּׁיב הַרְבִּי וְאָמַר: כְּתוּב 'וְרֹפֵא יִרְפָּא' וְאָמְרוּ חַז"ל: 'מִכָּאֵן נִתְּנָה רְשׁוּת לְרֹפֵא לְרַפְּאוֹת'. בְּרַכּוֹ הַרְבִּי וְנִפְרַד מִמֶּנּוּ לְשָׁלוֹם. יִצְאוּ הוּא וְהַחֲסִיד יַחַד, אָךְ לֹא הִבִּינוּ אֶת כְּוִנַּת הַרְבִּי בְּתִשְׁבּוּתוֹ. מִשְׁשָׁאֵלוֹ אֶת בֶּן הַרְבִּי, הֲרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי דָב בְּעֶרְבֵי לְפִשֶׁר הַדְּבָרִים. הִשִּׁיב וְעִנָּה: 'מִכָּאֵן מִבֵּית הַצְּדִיק, נִתְּנָה רְשׁוּת לְרֹפֵא לְרַפְּאוֹת'. וְאֵין זֶה מְשֻׁנָּה אִם הֲרֹפֵא גְּדוֹל אוֹ קָטָן. הַקַּב"ה הוּא הַמְּרַפָּא חוֹלִים'.

(אוצרותיהם של צדיקים)

כָּךְ אֶצְלָכֶם, אָמַר הַרַב מֵאֶפְסָס, אַתֶּם מְתַדְיָנִים וּמְתַדְיָנִים, מְעַמִּידִים עוֹרְכֵי דִין וּמְעַרְעָרִים, וּבְסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר הַהוֹצָאוֹת וּשְׂכַר הַטְּרַחָה שֶׁל הַשׁוֹשְׁבֵינִים' אוֹכְלוֹת אֶת הַכֵּל, וְלֹא נִשְׂאָר כְּלוֹם בְּשִׁבִיל בְּעַלִּי-הַדִּין... אָבֵל אֶצְלָנוּ מִשְׁתַּדֵּל הַרַב לְפֶסֶק מִיַּד, אוֹ לְעֵשׂוֹת פְּשָׁרָה, וְכֵן נֶאֱמָר וַיָּאָה לֹא לְקַפֵּחַ אֶת שְׁנֵי הַצְּדִידִים גַּם יַחַד!

(אוצר חיים)

'כִּנְרָאָה שְׁגָם הַרְבִּי מֵאִשׁ אוֹתִי, אַחֲרַת לֹא הָיָה שֶׁלַח אוֹתִי לְרֹפֵא עֲלוֹב שְׂכֹזָה'

וְרֹפֵא יִרְפָּא (כא, יט).

מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד מִחֲסִידֵי הַרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִשְׂרָאֵל מִטְּשׁוּרְטְקוֹב זִיע"א, שֶׁהָיָה לוֹ מִכַּר הַרְחוֹק מִחֲסִידוֹת, וּבְקִשְׁיִי הָיָה שְׁמַר תּוֹרָה וּמְצֻוֹת, כְּשֶׁהִגִּיעַ לִימֵי הַזְּקֵנָה נִתְקַף בְּמַחְלָה. הָיִיתָ וְהָיָה אִישׁ אָמִיד לֹא חֶסֶף בְּהוֹצָאוֹת רֹפְאִים וְרַפּוּאוֹת וּפְנָה לְמוֹמְכִים גְּדוֹלִים בְּיֹתֵר. נִתְּנוּ לוֹ תְּרוּפוֹת שׁוֹנוֹת אָךְ לֹלֵא הוֹעִיל, עַד שֶׁהוּא וְרֹפְאָיו הִתְיַאֲשׁוּ מִרְפּוּאָתוֹ. מָאֵז נִשְׁחַתּוּ פְּנֵיו מֵרַב דְּאָגְתוֹ עַל בְּרִיאוֹתוֹ וְהִמְשִׁךְ חַיָּו.

כְּאִשֶׁר פָּגַשׁ בּוֹ רַעוּ הַחֲסִיד, סָח לְפָנָיו אֶת דְּאָגְתוֹ וַיֹּאמֶר. הִשִּׁיב לוֹ: הֲלֹא נִמְצָא פֶה עִמָּנוּ בְּוִינָה אִישׁ מוֹפֵת, הַרְבִּי מִטְּשׁוּרְטְקוֹב, שֶׁהֲרַבָּה מוֹצֵאִים אֶצְלוֹ עֲזָרָה בְּצָרָה. גֵּשׁ אֵלָיו כִּי הוּא חָכֵם אֲמִתִּי שֶׁאֶפְשֶׁר לְסַמֵּךְ עָלָיו. הַחוֹלָה, שֶׁאֲמוֹנָתוֹ הִיָּתָה קְלוּשָׁה

אֶצְלָנוּ מִשְׁתַּדֵּל הַרַב לְפֶסֶק מִיַּד, אוֹ לְעֵשׂוֹת פְּשָׁרָה וְאֵלּוֹ הַמְּשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׁים לְפָנֵיהֶם: לְפָנֵיהֶם וְלֹא לְפָנֵי עַבְדֵי כּוֹכְבִים. (רש"י)

שָׁאַל שׂוֹר אֶחָד אֶת הַרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם יְהוֹשֻׁעַ הַעֲטִיל מֵאֶפְסָס זִיע"א, אֶצְלָנוּ מִי שִׁישׁ לוֹ תְּבִיעָה עַל חֻבְרוֹ מִגִּישׁ כְּתַב תְּבִיעָה וְהַשׁוֹפֵט קוֹבֵעַ תְּאָרִיו לְמִשְׁפֵּט. בֵּינָתִים יֵשׁ לְשׁוֹפֵט שֶׁהוּא לְעִין בְּדָבָר. כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן הַמִּשְׁפֵּט מְעַמִּידִים שְׁנֵי הַצְּדִידִים עֹרְכֵי דִין, דְּנִים וּמְתוֹנְכָחִים, וְאַחֲרַי כָּךְ מוֹצֵיא הַשׁוֹפֵט פֶּסֶק דִּינּוֹ, וַיֵּשׁ גַּם אֶפְשָׁרוֹת לְעַרְעֵר וְכו'. וְאֵלּוֹ אֶצְלָכֶם הִיְהוּדִים, בְּאִים פְּתָאֵם לְרַב מְצִיעִים אֶת הַטְּעֵנוֹת, וְהַרַב כְּמַעַט תְּמִיד פּוֹסֵק מִיַּד. הִיְתַכֵּן שִׁישׁ בְּנוֹהֵל שְׂכֹזָה מִשְׁפֵּט צְדִיק?

עִנָּה לוֹ הַרְבִּי מֵאֶפְסָס: אֶמְשַׁל לְךָ מִשָּׁל, פַּעַם רְדִף וְאֵב אַחֲרָי שֶׁהוּא וְהַשִּׁיגוֹ, כְּשֶׁעָמַד לְטַרְפוֹ הִגִּיעַ פְּתָאֵם הָאִרִי וְהוֹצִיא אֶת הַשָּׂה מִיָּדוֹ, טָעַן הַזָּאֵב: הָרִי זֶה גִּזְלָה מִמֶּשֶׁל הִלְכוּ שְׁנֵיהֶם לְהַתְדִין לְפָנֵי הַשׁוֹעֵל. פֶּסֶק הַשׁוֹעֵל: יַחְלִקוּ, חֲצִי לְאִרִי וְחֲצִי לְזָאֵב. וּמִי יַחְלַק אֶת הַשָּׂה כְּדִין? נִמְנוּ וְגִמְרוּ שֶׁהַשׁוֹעֵל יַחְלִק! מַחְלֵק הַשׁוֹעֵל אֶת הַשָּׂה לְשִׁנָּים וְקוֹבֵעַ שְׂאִין הַחֲלָקִים שְׂוִים, נִשָּׁף קֶצֶת מְאוֹתוֹ הַחֲלֵק שְׁנָרָאָה לוֹ יוֹתֵר גְּדוֹל כְּדִי לְהַשְׁוֹתוֹ לְשִׁנֵּי אֶלָּא שֶׁשׁוֹב נִרְאָה לוֹ שֶׁעֲכָשׁוּ זֶה קָטָן יוֹתֵר מִדִּי וְנִשָּׁף מֵהַשִּׁנֵּי, וְכֵן נִשָּׁף פַּעַם מַחְלֵק זֶה וּפַעַם מַחְלֵק זֶה, עַד שֶׁלֹּא נִשְׂאָר כְּלוֹם בְּשִׁבִיל בְּעַלִּי-הַדִּין...

חידון אֲלֵדָנוֹת - נושא פרסים - איזו אָבֵן יְקָרָה מְזַכֶּרֶת בְּפֶרֶשֶׁה זוֹ?

פתרון החידה - פרשת וישלח:

ש. אילו שמונה מילים רצופות בפרשה זאת מסתיימות באותיות יוד מס? ת. בבראשית לב טו מתוארות המתנות שיעקב נתן לעשיו בשמונה מילים רצופות המסתיימות באותיות יוד ו-מס (עוים מאתים ותישים עשרים, רחלים מאתים ואילים עשרים).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת וישלח:
ה' אשר רכניצר מבני ברק.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

